

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 1000—; pt. particulari Lei 600—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 400—. În străinătate Lei 1200—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 10—

Fondator: Dr. CORNEL DIACONOVICH.



Redactor responsabil: Dr. Mihai Veliclu.

Sumarul:

Politica de prețuri interstatală. — Ideea de organizare în economia politică. — Spicuri din autori străini. — Aproximarea. — Bursa. — *Cronica*: Prof. Dr. Ioan Lupăș. Asigurarea plugarilor în Germania. Dr. Michael Thurn. Expoziții agricole. Evrei. Rectificare.

Politica de prețuri interstatală.

Am arătat într'un articol precedent dificultățile pe cari le întâmpină o încercare de a stabili prețuri fixe în interiorul unei țări singuratică. Economiiștii Noului Europe încearcă să delature aceste dificultăți în parte, prin crearea unui spațiu economic vast, care să cuprindă în sine toate țările Europei. O organizare economică în acest sens, ar elimina concurența țărilor între ele, și ar scoate din joc una dintre principalele cauze ale nestabilității prețurilor.

Un prim pas pentru înlăptuirea acestui plan, ar fi — după cum spun protagoniștii acestei teorii — crearea unei uniuni vamale, sau mai bine zis, desființarea granițelor vamale actuale. O astfel de măsură ar atrage după sine:

1. o modificare totală a sistemului valutar;
2. o producțiune dirijată.

Banul, acest vehicul al schimbului de mărfuri, suferă de ani de zile, pe tot globul, oscilațiuni de valoare cari au dat peste cap toate teoriile economiei clasice. În urma dezvoltării tehnice, viteza circulațiunii a adus așa de aproape una de alta țările diferitelor continente, încât o criză valutară iscată în o țară, are repercusiuni imediate în altă țară, și cu cât țara în criză are relațiuni mai vaste internaționale, cu atât această repercusiune se simte mai mult în colțurile cele mai îndepărtate. Acest joc trebuia deci eliminat, zice unii teoreticieni. Deoarece între împrejurările actuale o aderare a țărilor extraeuropene la această măsură nu e cu puțină, încercarea să se facă cel puțin în Europa cea nouă.

O lege valutară interstatală ar fi primul pas în această direcție.

În urmărirea mai departe a acestei idei se pune întrebarea, ce să fie noul substrat valutar care să înlocuiască banul diferitelor țări? În privința aceasta protagoniștii Noului Europe au un precursor în persoana lui Gesell, care dacă nu este primul, dar este unul dintre teoreticienii cei mai de seamă al sistemului economic franchist. După el munca ar fi măsurătorul cel mai potrivit de valori care ar putea substitui cu succes banul aflător azi în circulație. Însă pune și el o singură dar mare condiție: să adere întreg globul la acest sistem. Munca, ca

bază de valoare au adoptat-o și teoreticienii Noului Europe; rămâne a se vedea, cum vor reconcilia ei starea faptică cu situația teoretică.

Munca prestată, la rândul ei, este în legătură cu producțiunea. În privința aceasta teoria spune, că prețul nu e altceva, decât suma muncii prestată. Ori, suma muncii prestată depinde de cantitatea și calitatea bunurilor produse. În măsura în care producțiunea va corespunde necesităților, se va proceda și la fixarea unui plafon de emisiune al noului monete, ca echivalent al muncii prestată. Plafonul acesta nu e contemplat a fi ceva rigid, cum este azi, ci ca un instrument elastic de măsurător de valori, multiplicabil și reductibil în măsura în care producțiunea crește sau scade. Pentru a fixa o stabilitate, producțiunea va fi dirijată. Cum și în ce măsură se va face aceasta, și cum anume se va repartiza producțiunea pe țări, este iarăși o problemă pentru sine. Se vorbește și despre standardizarea mărfurilor. Țările agricole vor produce în prima linie bunuri agricole, și și dintre acestea pe acelea pe cari dirijarea centrală a producțiunii va găsi de necesar. Țările industriale vor proceda la fel cu bunurile fabricate. Un vast și migălos sistem de statistici va controla sincronizarea producțiunii și a emisiunii de monedă, care nu va mai fi ceva garantat cu substrat metalic, ci un simplu imprimat cu circulație forțată.

Este natural ca într'un astfel de sistem, suveranitatea singuraticelor state, componente ale Noului Europe, să sufere oareșicari modificări necesitate de interesul general. Interesul statal va fi supus interesului interstatal, înțocmai cum interesul individului va fi supus interesului obștei. De aceea se vorbește și de înfrânarea egoismelor naționale cu privire la prețul din interiorul țării, și acela extern, ceea ce înseamnă, că va trebui să aducem sacrificii pentru nivelarea interstatală a prețurilor.

În strânsă legătură cu producțiunea, este distribuția produselor. Aceasta se va face pe baza politicii de dirijare a prețurilor.

Deoarece întreaga acțiune de reorganizare a economiei Noului Europe o

va lua în mână Germania, ca cea mai mare consumatoare de produse agricole, și cea mai mare producătoare de fabricate, se proiectează înființarea unei centrale de clearing în Berlin. Aici se vor concentra toate firele marelui rețele economice și se vor controla măsurile luate pentru nivelarea prețurilor în Noua Europă.

E. VANCU.

Ideia de organizare în economia politică.

(Urmare).

Sunt neamuri care nu pot trăi fără o expansiune, fără a putea cuprinde un teritoriu, un spațiu economic sau etnic minim necesar. Ar fi deci războaie necesare dar în acest caz ele trebuie cuprinse înăuntrul unui ideal superior de înălțare a neamului.

Când un popor face un efort pentru a ridica școala și țărănul și pe orășan prin ea, el ajută în mod indirect și așa zisul potențial de război al lui: dar nu merge în mod necesar la război ca atunci când construiește fortărețe, face tunuri și aeroplane de bombardament.

* * *

Planul economic în cadrul unei economii naționale reprezintă o formă practică prin care ideea de organizare se poate realiza. În alcătuirea lui, pornind de la principiile generale de organizare, trebuie să se țină seama de:

existența unui ideal etic național;
existența unui stat autoritar care să conducă viața economică; a unui ideal de obligativitate în viața economică;

o idee lămurită în ce privește rostul și locul înființării și întreprinderii particulare în ordinea economică dirijată și controlată.

Se pare că două sunt dezavantajele planului economic:

distruge înființarea particulară;
caută să introducă un socialism de stat, amestecul tot mai accentuat al statului în viața economică, nu numai prin măsuri de control stricte dar și prin participarea directă în întreprinderile economice.

Aceste manifestări ale planului economic care ar putea fi necunoscute în realitate, sunt o urmare a lipsei unei atitudini precise în alcătuirea planului referitor la problema raportului dintre stat și piața economică particulară.

Aceste legături trebuie precizate în sensul unei libertăți de acțiune cât mai mari, iar îngrădirea să nu aibe un caracter economic sau politic și una născută din ordinea morală în care se desfășoară planul și de care trebuie să fie conștient cetățeanul și să-l facă să împlinească totul cu dragoste nu prin mijloace de constrângere.

Atunci când se întrebunțează alte mijloace, ne aflăm în fața unei ordine economice inferioare, a unei lupte care nu se ridică la înțelegerea unui ideal superior și caută numai o satisfacție și împlinire imediată și minoră.

6. Forme de organizare în economia națională.

a) Pentru împlinirea unui ideal de organizare în cuprinsul unei economii naționale, planul economic este unul dintre mijloacele cele mai potrivite. Cu ajutorul lui se realizează în practică:

o precizare a unor acțiuni și idei economice;

o conducere unitară a întregii vieți economice;

o continuă supraveghere a economiei și o îndrumare neîntreruptă a ei.

Acestea pretind o schimbare structurală însemnată într'un stat democrat în ce privește organele de aplicare și împlinire a celor urmărite de plan și deci a întregii administrații economice a țării.

Organizarea economică a unui stat nu poate fi aceeași în cadrul unei economii libere și într'una organizată, îndrumată. A păstra formele și mentalitatea liberală într'o economie dirijată, înseamnă a cheltui multă muncă inutilă din cauza unor instituții care nu cerespond, și din lipsa unui punct de vedere acceptat peste rostul noului ordin într'un stat. În acest caz dirijarea vieții economice duce la un socialism fals, rău înțeles și cu urmări rele și pentru piața economică cât și pentru întreaga viață de stat.

O alcătuire a organelor administrației economice în vederea împlinirii unui ideal economic, pretinde:

Existența unui organ economic central care să reprezinte principiul ordinii economice care urmează să fie realizată,

o subordonare a departamentelor economice acestui organ central, în mod neîndoișor

și fără niciun fel de rezerve, cu o precizare lămurită a atribuțiilor.

Departamentele economice: agricultura, finanțele, industria, minele, comerțul intern și extern, căile de comunicație, muncă, să fie în mod lămurit subordonată organului de conducere a vieții economice.

Rolul diferitelor departamente arătate mai sus, trebuie să aibe în mod hotărât un rol tehnic de executare a politicii economice iar nu de a face politică economică. Ministerul de finanțe bunăoară, nu poate face el politica financiară a țării și e un simplu organ de colectare a contribuțiilor cetățenești pe care nu el le determină.

O altă înțelegere a organizării economice a unei țări care are o idee economică de împlinit, nu poate duce la rezultat.

Administrația economică va avea de rezolvat probleme precise de creație, de construcție economică nu de simple birouri de înregistrare, control și șicane.

Ea trebuie să ducă piața economică, să dirijeze efectiv activitatea economică ajutându-i să meargă pe drumul fixat, nu așteptând ca creșterea naturală a activității economice să spargă zăgăzurile statornicite de legi și apoi numai, legiulor să vină cu norme noi de constrângere, sau numai de consfințire a noilor forme luate de activitatea practică economică.

Acest punct de vedere, alături de cele de mai înainte, trebuie să determine formele de alcătuire ale administrației economice ale țării, a recrutării și întrebunțării personalului ei.

b) Greșelile obișnuite în administrația publică economică sunt:

lipsa unui punct de vedere comun asupra idealului economice de urmărit și împlinit a diferitelor departamente;

lipsa unei subordonări a organelor de aplicare a unei măsuri față de autoritatea dela care trebuie să pornească porunca și adesea nerecunoașterea unei ierarhii;

O neîndestulătoare arătare a rolului fiecărui organ în aplicarea unei măsuri și prea mare independență de acțiune a diferitelor departamente;

lipsa unui simț de răspundere în acțiuni; nu acela care duce la „acoperirea cu hârtii“ și conștința că se lucrează pentru neam nu pentru individ și deci acțiunea fiecăruia trebuie să ducă la cel mai bun rezultat cu putință, indiferent de interese și orgolii personale și că deci răspunderea pentru bunul mers al neamului apasă pe umerii fiecăruia dintre noi.

e) Economia dirijată în statele apusene, mai evident în Italia dar tot atât de puternic și în Germania a încercat să se răzime în lucrul ei pe organizațiile profesionale de :

muncitorii
meseriași
comercianții și
industriști

Ideea aceasta a fost realizată într'un mod deosebit în Italia, prin încercarea de a pune la temelie statul ca cea mai de seamă instituție: corporația. Acest fapt arată că se încearcă o apropiere între organizația particulară și stat, se încearcă adică realizarea unei idei de auto-administrație a vieții economice particulare.

Germania are o organizație a factorilor de producție economică foarte puternică, ideea însă este cu totul alta decât în Italia. Gruparea profesională e făcută cu scopul ajutorării membrilor, de lămurire și informare a statului nu ca organ politic sau de manevră a statului. Organul e întrebuințat uneori destul de rar, de către stat, dar în acest caz e luat așa cum se găsește fără modificări intenționate în vederea unei anumite politici.

În unele țări s'au încercat organizații profesionale ale diferitelor ramuri economice cu caracteristicile următoare :

sunt lipsite de un punct de vedere unitar pentru toate ramurile industriale sau comerciale grupate ;

aceste organizații sunt făcute numai la unele categorii de întreprinderi ;

sunt uneori organizații comerciale, un fel de cartele obligatorii înființate de stat ;

alteori sunt organizații cu care statul urmărește împlinirea unui anumit scop economic al lui propriu iar nu a celor asociați a căror asociere este numai de formă ;

Organizațiile profesionale proprii ale comerțului și industriei nu sunt folosite aproape de loc de stat nici ca informație economică cel puțin.

Cele de mai sus arată cât de fals se alcătuiesc organele economice într'un stat cărui îi lipsește o idee de politică economică.

Rolul organizațiilor profesionale într'un stat este diferit în funcție de idealul urmărit, totuși sunt câteva idei care se întâlnesc aproape în toate cazurile :

Politica economică o face și o împlinesc organele de stat în mod exclusiv.

Organizațiile profesionale trebuie să servească interesele profesionale dar nu în sensul unei mai bune folosiri pentru ele a împrejurărilor în vederea unui beneficiu mai mare, ci pentru ca astfel ajutate să poată fi de mai mult folos ideii colectivității și servirii idealului economic național.

Organizațiile profesionale nu trebuie să fie organe de politică în stat și nici chiar de politică economică, aceasta fiind făcută de elitele conducătoare din stat care se aleg pe alte principii decât cele democratice.

E nevoie în orice caz de un punct de vedere lămurit în alcătuirea grupelor profesionale ale unei țări și aceasta rezultă în mod natural din ideea de politică economică.

d) Amestecul statului în viața economică particulară este un motiv de discuții neterminate. Acestea pleacă dela o întrebare greșită la care nu se poate răspunde :

Are statul dreptul (sau e bine ca statul) să se amestece în viața economică ?

Întrebarea este de fapt alta :

Este un interes al statului, al ideii de politică economică, amestecul statului în viața economică particulară ?

Statul nu are dreptul să facă investiții sau activitate economică pentru aceleași motive pentru care o face particularii. Deci dreptul statului de a se amesteca în viața economică este numai un rezultat al politicii economice și deci numai în această măsură statul trebuie sau nu trebuie să se amestece în viața economică.

Amestecul pur și simplu al statului în viața economică nu este natural. El nu trebuie să fie acționar sau întreprinzător propriu zis, nici să finanțeze întreprinderi industriale sau comerciale numai pentru că are ocazia să o facă sau să se cere acest lucru în mod insistent de anumite interese sau teoreticieni înconștienți.

Amestecul statului în viața economică particulară ca proprietar și întreprinzător trebuie să fie în principiu exclusiv. Nici chiar argumentul nerentabilității unei întreprinderi economice nu poate fi adus căci statul poate face o întreprindere rentabilă prin mijloace care nu pretind un amestec direct al lui.

Statul trebuie să fie și să rămână purtătorul ideii și motorul care duce la împlinirea ei și numai atât. Prin această deosebire de interese

se poate duce mult mai bine politica economică a statului, mai liber și mai puternic chiar până la cel mai exagerat intervenționism de stat.

Acest punct de vedere se încadrează în ideea de politică economică în care individul servește statul și atunci când el ajunge ca urmare a faptului neamestecului statului la o situație dominantă într-o ramură economică; el nu va exploata o situație în favorul lui și în același timp al colectivității.

Astfel, deși în principiu ar fi un regim de libertate economică și statul nu ar avea niciun amestec în viața economică practică, totuși particularul lucrează ca un reprezentant al colectivității, iar statul poate interveni pentru corectarea activității particulare în orice moment.

e) Formele practice de intervenție ale statului în viața economică și care sunt în realitate organele lui de acțiune, sunt foarte variate. Am amintit cum o anumită structură a organelor statului rămasă în picioare și într-o epocă unde ideologia politică era alta, a dus la greutăți mari de împlinire în practică a ideilor urmărite.

Astfel una dintre ideile cele mai obișnuite în politica economică de azi și unde exemplul german este iarăși cel mai bun, aceea a ordonării pieței (Marktordnung) a avut nevoie de organe speciale pentru împlinirea ei. Indiferent însă de acest lucru, apariția ideii de organizare a pieței arată o atitudine nouă în politica economică a unui stat.

Felul în care statul intervine în viața economică este diferit, putând fi deosebite următoarele categorii:

mijloace fiscale;

măsuri privind înființarea și existența întreprinderilor economice;

măsuri privind producția, munca și consumul.

Mijlocul de intervenție fiscal a fost mai des întrebunțat în epoca dela începutul dezvoltării industriale și până azi. Era o metodă ușoară și adesea cu rezultate destul de bune, dar nu destul de sensibilă, în sensul că nu putea varia ușor în funcție de probleme speciale care le puneau diferitele categorii de întreprinderi ori împrejurări schimbate în timp sau loc.

S'au întrebunțat mai târziu și alte metode din cele amintite mai sus, dar acestea au avut mai mult un caracter restrictiv, adică au căutat să rezolve o situație dată, iar nu să se ajungă în mod conștient și voit la un anumit rezultat. S'au luat astfel măsuri referitoare la înființarea de întreprinderi noi, la mărirea sau micșorarea

instalațiilor industriale, etc., Foarte rar o măsură venea pentru a ajuta dezvoltarea unui ram de activitate economică într'un sens dorit, sau cel puțin pentru îmbunătățirea lui atunci când nu se afla în greutăți.

Ori așa trebuie pusă problema în politica economică a unui stat: a nu pleca dela nevoile întreprinzătorilor particulari care strigă după ajutor, ci de a da acestora ceea ce știu că le e de trebuință pentru a ajunge acolo unde interesele statului sunt mai bine folosite.

În acest sens politica economică a statelor totalitare a aplicat metode noi de lucru pe care le-am amintit și anume:

organizarea profesională strictă și la dispoziția statului;

ordonarea pieței, adică a consumului de alimente și a producției agricole;

reglementarea muncii;

controlul producției industriale și al prețurilor.

Nu mai revenim asupra lor aici și nici asupra planului economic care este unul dintre organele de aplicare ale politicii economice.

În sensul ideii de organizare și așa cum am încercat să arăt pe scurt mai sus, politica economică a unei țări trebuie să țină seama:

de ideea politică națională;

adaptarea idealului economic la această idee;

fixarea unui plan economic general sau parțial;

legătura dintre acest plan și realitatea economică a țării;

stabilirea normelor de evoluție a organelor de aplicare a politicii economice pornind dela ceea ce există la ceea ce trebuie să fie.

* * *

Ideea de organizare în economia națională a fost mult mai puțin luată în considerare decât în economia particulară. Cauzele sunt multiple și în general au fost determinate de:

lipsa însăși a unei politici economice;

greutatea problemei în practică și lipsa de răspundere a conducătorilor din epoca liberală.

Aceste cauze nu mai pot fi invocate azi și deci cu atât mai mult în opera economică întreprinsă de conducerea unui stat, trebuie să se țină seama de ideea de organizare așa cum am încercat să o arăt mai sus.

(Va urma).

Dr. N. N. PETRA.

Spicuiuri din autori străini.

De Dr. H. P. P.

Din lumea bolșevică.

Andrew Smith, un comunist american, înregimentat în partidul său din America, încă dela fondarea partidului, lucrător el însuși, a trăit trei ani (din Martie 1932 până în Martie 1935) în Rusia, ducând viața muncitorului rus.

Cu ce impresii a plecat din Rusia sovietică? Și le așterne pe hârtie, într'o carte, apărută în englezește, în 1936 (la New-York), carte, care a făcut senzație în America.

Redăm, după recenzia d-lui *Armand Pierhel* (din „Les Annales“, 10. III 1937), idelle fundamentale și citatele alese.

„In regimul capitalist, spune d-l Smith, sunt exploatați muncitorii de o minoritate de deținători de putere; în regimul sovietic sunt exploatați de o minoritate de burocrati, — noui privilegiați — și această exploatare întrece (tot d-l Smith vorbește) tot ceea ce se poate vedea în orice țară capitalistă. Ca exemplu de diferențiere de clase sociale în Uniunea Sovietică, ne povestește d-l Smith despre două vizite: una, făcută unui camarad dela uzina sa; cealaltă, unul mare funcționar al „Gepeu“-ului.

„In Uniunea Sovietică sunt clasele muncitorii după categorii. Există șapte categorii — cea mai de sus fiind a șaptea, căreia îi aparține d-l Smith.

Camaradul, căruia avea să-i facă vizita, făcea parte din categoria a cincea. Locuia într'un „bloc“ de o construcție recentă, un imobil de cărămidă, înalt de patru catari, care dădeau adăpost la 150 de familii, fiecare familie neavând dreptul decât la o singură odată. Camaradul care n'avea copii, ocupa camera sa cu nevasta sa și cu alți patru locatari. Familiile erau repartizate în grupuri de cincisprezece, fiecare grup ne dispunând decât de o singură toaletă și de o singură bucătărie, cu — e drept — cincisprezece cuptoare de gătit.

„Ce diferență față de locuința înaltului funcționar al „Gepeu“-ului! Nici funcționarul n'avea copii, cu toate acestea ocupa împreună cu nevastă-sa un fastuos apartament de șapte încăperi, cu bucătărie și sală de baie individuală, cu ascensor, cu telefoane (la plural!), cu încălzire centrală, cu apă curgătoare, caldă și rece. Era servit de două bone. Încăperile erau luxos mobilate, cu scaune și divanuri capitonate, decorate cu motive antice, cu mese acoperite cu mozaicuri de pietre prețioase din Urali, cu groase covoare orientale, cu policandre de

cristal și lampadare moderne cu abajururi de mătase.

„Acesta a fost, scrie d-l Smith plin de naivitate, apartamentul cel mai luxos pe care l-am văzut vreodată, apartament mult mai frumos decât chiar al bogatului *businessman*, la care lucrase în Pittsburg, nevastă-mea, ca bucătăreasă“.

„Și nevasta acestui înalt funcționar! Vizitatorul o găsi întinsă, trândavă, într'un fotoliu, gata să citească un „magazin“ și să fumeze o țigară cu vârful aurit. Ungھیile vopsite, buzele înroșite, obrații fardați, sprâncenele smulse de păr, părul ondulat, hatna de mătase din greu decoltată, etorapi de mătase, pantofi cu tocuri înalte, ceas-brățară de aur, colier de perle. „Mi se părea, cu înfățișarea și cu manierele ei, o prostituată“, „se revoltă asceticul domn Smith“.

„D-l Smith face... punct de punct, procesul regimului sovietic. Iată, în mod substanțial, ce spune:

„In America luptă partidul comunist împotriva lucrului cu bucată. Aici (în Rusia Sovietică) vedem lucrul cu bucată în toate uzinele.

„In America luptă comunistii pentru ziua de șase ore. Aici au muncitorii ziua de șasesprezece și de șaptesprezece ore. Unii lucrează chiar în două uzine, ca să o poată scoate la capăt.

În America luptă partidul pentru ajutoare date șomerilor. Aici nu dă guvernul nimic celor ce nu lucrează. Și nici chiar acei care lucrează n'au destul de mâncare.

În America luptăm pentru protecția femeii în uzine. Aici trebuie să se dea femeile la munca cea mai aspră.

În America luptăm pentru libertatea cuvântului, a presei și a întrunirilor. Aici nu există nici libertate a cuvântului, nici libertate de presă, nici libertate de a te întruni.

În America luptăm împotriva persecuțiunii Evreilor. Aici comsomolii (tinereții comunisti) aruncă pietri în ferestrele bisericilor.

Mi se pare că tot ceea ce am învățat să urăsc și să combat în Statele Unite, le-am găsit agravate în Uniunea Sovietică. Și, ceea ce este și mai rău, nimient nu are dreptul de a și ridica glasul de a signala faptele acestea“.

* * *

Ford pentru muncă. Ford, marele industriaș american, scria — în 1936 — în „The American Magazine“ (după „Auslese“): „Mașinăria repartiției (materiei produse) are undeva un defect. Nu sunt economist, totuși, mi se pare că această defect zace în *sistemul nostru*

financiar și în felul cum concepem noi banul. Cel mai mulți oameni confundă banii cu bogăția. Bogăția constă din bunuri utile și prestații de muncă, iar banii sunt numai și numai simbolul de hârtie, dela care așteptăm ca să ușureze schimbul lor continuu și împărțea lor ne-
t: treruptă“...

* * *

„Prosperity“. Economistul de mare repute, profesorul M. J. Bonn, a scos în Berlin (1931) o carte intitulată: „Prosperity“. „Credința în minunții și realitate în vleața economică americană“. Henri Hauser a recenzat-o, în revista condusă de... Murray Butler, astfel:

„D-l Bonn debutează printr'una din analizele cele mai adânci ce s'au dat vreodată vleața Statelor Unite în epoca recentisimă și — cu toate acestea — deja învechită, în care orgoliul american a celebrat triumful civilizației mecanice și standardizate... Magnifice exemple de industrializare a agriculturii, de mecanizare a exercițiului cotidian, individual și familiar... ca să ne facă mai apoi a înțelege că „prosperity“ ul a ajuns la capăt... Mai apoi a apărut sfârșitul eternel prosperității, apoi s'a năruit vechea mistică a capitalismului glorios, în care American Federation of Labor era în comunune cu căpitani de industrie“.

* * *

Jacques Dubois exclamă, în 1934, în vol. I a lucrării sale „Pe calea abundenței“:

„Economisții distinși mai sporovotesc cu patimă, invocând autori, cari au trăit într'o epocă în care nu existau nici aviație, nici automobile, nici motoare cu explozie, nici metalurgie chimică, nici — mai cu seamă — milioanele și miliardele de cat-putere, cari lucrează pentru noi și cari transportă energia într'o a mia parte de secundă, acolo, unde este nevoie de ea“.

Tot acolo constată: „.. în cel 150 de ani pe cari îi numărăm astăzi era energiei, a adăugat omul puteri captate din hula pe aceea captată din petrol, care ne-a dat motorul cu explozie, apoi puterea ce ne-o furnizează veșnic căderile de apă. Am stabilit într'o carte: „Marea revoluție, care vine“, că pe când forța de care dispune omul pentru ca să producă toate obiectele utile, a trecut dela 1 la 2 în decurs de 60 de secole, această forță, dela era energiei începând, a trecut dela 2 la 40, în 150 de ani, adică într'un răstimp de patruzeci de ori mai scurt!“

„De câteva zeci de ani, am văzut tulindu-se: dinamoul, transportarea forțelor, electrochimia, petrolul și derivatele sale, telefonul, fonograful,

radiofonia, cinematograful, automobilul, aviația, dirigeabilul, navigația submarină, elementul armat, încălzirea centrală, canalizarea, aterul litchid, frigul industrial, rotativul, mașina de scris, de calculat, de contabilizat, mătasa artificială, îngrășământul azotat, colorile de anilină, bacteriologie, anti-sepsia etc. Această enumerare e departe a fi limitată și fiecare poate să o completeze din greu. Pe scurt, mai multe invenții și aplicații practice ale acestor invenții dela Napoleon la zilele noastre decât dela Isus Hristos la Napoleon!

Și oamenii pretind că nu s'a schimbat nimic în raporturile sociale!“ *)

Aprovizionarea.

Consiliul de miniștri s'a ocupat mai recent tarăși de urcarea salarelor funcționarilor publici. Orice de îmbucurător ar fi aceasta, mai cu seamă pentru funcționarul cu leful mic, totuși nu aduce leacul contra scumpetei mereu în creștere. Căci ce folos: majorăm salarele, și piața reaghează imediat cu o urcare a prețurilor. Urcarea prețurilor necesită tarăși o urcare a salarelor, și a. m. d. În loc deci să dăm anșă pe calea aceasta la un cerc vicios din care nu mai este eșire, poate ar fi mai consult să obținem o ușurare a tratului funcționarilor prin aprovizionări organizate sistematice. Aceasta ar însemna o distribuție egală a articolelor de prima necesitate pe toată țara. S'ar creta „Ofiții de aprovizionare“ cari ar lucra sub controlul statului. Nu ar fi de ajuns însă numai un control, ci și înzestrarea cu fondurile necesare, căci o rețea de astfel de ofiții în stil mare, are nevoie de sume foarte importante, pentru a putea funcționa în mod eficient.

De altă parte și comercianții ar trebui să fie cu considerare la situația excepțională prin care trecem, și dacă nu de bunăvoință, atunci cu forța ar trebui aduși la rezon, ca să priceapă că cu toții trebuie să aducem sacrificii pentru eliminarea dificultăților, și să se mulțumească cu un câștig mic, fiindcă așa cere interesul obștesc. Adunările recente din sectorul negustoresc, au dovedit că guvernul este conștiu de mistuhea sa în această materie și a pus la înima negustorilor considerare față de acest interes obștesc.

*) Autorul este fondatorul unei „Ligi a dreptului la muncă“ și editorul unei reviste și colecții speciale.

Pentru a ușura o colaborare între stat și negustorime în privința aceasta, guvernul e călăuzit de următoarele principii :

1. Statul să înlesnească negustorimei procurarea diferitelor produse ;

2. Negustorimea să și rezerve numai un beneficiu minim care să nu depășească prețurile stabilite de „Oficiile de aprovizionare“ după ce s'au pus în calcul toate cheltuielile ;

3. Organizarea în bresle profesionale, pentru un control mai eficient al prețurilor. Unde breslele se vor dovedi incapabile de această misiune, să intervie statul prin „Oficiile de aprovizionare“ ;

4. Negustorimea să se mențină pe linia cinstei și a patriotismului.

M.

Bursa

pe timpul dela 13 — 25 VIII 1942

Ciclul acesta s'a caracterizat prin o comportare staționară. În totu sezonului mort de vară, capitala a intrat în vacanță și bursa a căpătat un aspect inert, cu oscilațiuni și variațiuni minime. Când încheiem revista noastră, tendința staționară se menține și nu sunt semne de înviorare. Unele hârtii cari în luna trecută au fost negociate cu predilecție, scad chiar din curs, cum ar fi Refintregirea care dela 69 a scăzut la 68 $\frac{1}{4}$ după cum arată cota din 25 crt. Dintre industriale s'a urcat la sfârșitul ciclului „Clădirea Românească“, dela 1350 la 1600. „Mica și Nitrogenul“, câștigă câte 40 puncte. Petroliferele sau negociat slab, cu volum mic. Excepție face „Concordia“, cu un plus de 40 puncte.

În întreg ciclul hârta cea mai negociată a fost „Reșița“ care s'a urcat dela 700 cât a fost la început, la 940, la finea ciclului,

CRONICA.

Prof. Dr. Ioan Lupăș. Aflăm cu plăcere, că d-l Prof. Dr. Ioan Lupăș, membru în Consiliul de administrație al Băncii „Albina“, și colaborator prețuit al revistei noastre, a fost numit prorector la Universitatea Regele Ferdinand I din Cluj—Sibiu. Felicitările noastre.

*

Asigurarea plugarilor în Germania. Dela 1 Ian. 1942 este obligatorie asigurarea contra accidentelor, la toate clasele muncitoare. Obligațiunea aceasta s'a estins acum și asupra plugarilor. Acestei asigurări s'a dat forma de asigurare familiară. Taxa este de 1.50 Rm. lunar. Contra acestela se acordă un ajutor de 1000.— Rm. în caz de moarte a capului familiei, și 5000.— Rm. în caz de invaliditate totală. Pentru soție se plătește 1000 Rm. în caz de moarte și 3000 Rm. în caz de invaliditate integrală.

Importanța acestei asigurări este deosebit de mare chiar acum, căci despăgubirile se plătesc și pentru accidente în strânsă legătură cu războiul, cum ar fi accidente cauzate de camuflaj, adăposturi etc.

*

Dr. Michael Thurn „Auslandsvalter“—ul meseriașilor din Germania, a sosit în România, la invitația d-lui Dr. C. Dănuțescu, ministrul muncii. Dl Thurn are în program între altele, cunoașterea organizației meseriașilor români. În nex cu aceasta se vor iniția discuțiunile cu capii organizațiilor de meseriași, privind probleme comune. Se va urmări încheierea de convenții interesând meseriașii, și stabilirea de noi proiecte, cum ar fi încadrarea meseriașilor noștri în lucrările internaționale ale Nouii Europe.

*

Expoziții agricole vor avea loc de aci încolo în fiecare an la ziua fixă de 4 Octombrie. Afară de produse agricole se vor expune și premii și animale, cu concursul autorităților locale din capitala fiecărui județ. La noi d-l prefect Col. Mihalescu se ocupă de organizarea acestei expoziții, împreună cu camerele de com. industrie și agricole, sub patronajul Ministerului Agriculturii.

*

Evrei mai avem în țară, după o recentă statistică, 272.409 suflete, din care 97.868 în capitală. Nu ne vine a crede că ne-am descotroșit de 1/2 milion până acum, cu toată cedarea de teritorii împănate cu Jidani.

*

Rectificare. În bilanțul Băncii „Albina“ per 30. VI. 1942, apărut în numărul 32—33 din 15 August a. e., al revistei noastre, la contul din activ „Portofoliu de titluri“, este a se citi înaintea sumelor în tot locul „v. r.“ (adecă valoare reală) în loc de „v. n.“